

و دیالوگ، حرف‌های سیاسی می‌زد. «پلاک ۱۳» و «چشم‌بندی» دو سریال کمدی اخیر شبکه ۳ نیز که با همکاری بیمه ساخته شده، در بعضی قسمت‌ها کنایه‌های سیاسی دارد که به چشم مخاطبان نیز آمده است. یک گزارش حاشیه‌ساز در روند بررسی سیاست‌زدگی تلویزیون، یک واقعه نیز حسابی دیده شد و جنجال بزرگی ساخت. اوایل آبان ماه و در عصر یک پنجشنبه کاملاً معمولی برای کودکان، اتفاقی افتاد که بینندگان شبکه پویا را به دنیای بزرگ‌ترها پرت کرد؛ دنیایی که در آن، ۴۸ ساعت بود که مردم اخباری از ابعاد غم‌انگیز حمله تروریستی سبانه داعش به حرم حضرت شاهچراغ (ع) می‌شنیدند. شبکه پویا در میانه برنامه‌ها، ناگهان با بیمارستان رجایی شیراز ارتباط مستقیم گرفت و گزارش دربارۀ این حمله تروریستی روی آنتن برد که با انتقادات فراوانی هم از سوی کارشناسان تربیتی و والدین در شبکه‌های اجتماعی مواجه شد. ۶ دقیقه گزارش که توضیحاتی بی‌جا درباره این حمله، خطاب به کودکان داشت. اگر چه این گزارش در کانال نهال پخش شد که از ساعت ۱۴ تا ۲۲ برای کودکان تا ۱۲ سال برنامه دارد، اما روشن است که عصر پنجشنبه، خیل کودکان زیر ۶ سال هم پای شبکه نهال اند. این ماجرا با حواشی بسیاری مواجه شد و مدیر شبکه پویا نیز بابت آن از مردم عذرخواهی کرد.

توقف انتقال اخبار به شبکه خبر از نخستین سیاست‌های تحولی سازمان صداوسیما در دوره ریاست پیمان جبلی، تحول در عرصه خبر بود که با تغییر معاونت سیاسی این سازمان شروع شد و در مدت زمانی حدوداً ۵ ماهه، با کاهش تدریجی بخش‌های خبری شبکه‌های سیمیا، ادغام مراکز خبری رسانه ملی و حذف بعضی از بخش‌های خبری تلویزیون ادامه یافت. اواخر سال ۱۴۰۰ قرار بود در سال ۱۴۰۱ نیز این روند تداوم داشته باشد تا در نهایت بخش‌های خبری از شبکه‌های معاونت سیمیا حذف و همگی به شبکه خبر معاونت سیاسی منتقل شوند، اما این روند از همان اوایل سال ۱۴۰۱ متوقف شد. در حال حاضر شبکه‌های سیمیا همچنان بخش‌های خبری دارند و این ساختار، همچنان تصویر سرگرم‌کننده شبکه‌های سیمیا و سریال‌های آن را در ذهن برخی مخاطبان مخدوش کند؛ در حالی که حذف بخش‌های خبری می‌توانست علاوه بر اعطای دست باز به مدیران شبکه‌های سیمیا برای چینش کنداکتور، برنامه‌های نمایشی و سرگرمی محور تلویزیون را تا حدی از سایه سیاست و مناقشه‌های دنیای سیاست دور کند.

اتفاق عجیب در شبکه دو

در زمینه پخش سریال‌های خارجی با مضمون سیاسی، شبکه ۲ سیمیا یک تصمیم عجیب هم گرفت و از چند هفته پیش، همزمان دو سریال کمدی سیاسی را روی آنتن فرستاد که به شکلی جالب توجه، مضامین مشابه و قصه‌ای نزدیک به همدیگر دارند. «مدیر کل» محصول ۱۹۹۵ سوریه و «بله آقای وزیر» محصول ۱۹۸۰ انگلیس که همچنان نیز در حال پخش هستند، هر دو طنزهایی سیاسی به شمار می‌روند که به هجو ساختارهای اداری و بوروکراسی موجود در دو کشور سازنده می‌پردازند. هر دو این آثار، بیش از ۲ دهه عمر دارند و پیش از این نیز بازپخش شده‌اند. به شکلی جالب توجه، شخصیت اصلی هر دو سریال نیز یک مسئول دولتی است که با اتفاقات مختلف و عجیبی در اداره تحت امر خود و نیروهای آن مواجه می‌شوند که مخاطب را به خنده می‌اندازد.

رگه‌های سیاست در درام‌ها علاوه بر آنچه درباره سریال‌های صرفاً سیاسی گفته شد، در بعضی سریال‌های دیگر سیمیا نیز در ماه‌های اخیر، ابعاد سیاسی کمابیش پررنگی وجود داشته است. مثلاً مجموعه تاریخی «راز ناتمام» شبکه یک به کارگردانی امین امینی که با محوریت شهید محمدجواد باهنر به روزهای ابتدای انقلاب می‌پردازد، شعارهای پرشمار سیاسی داشت و مجموعه «تمام رخ» شبکه ۳ به کارگردانی محمود معظمی نیز که یک درام جاسوسی بود و وقایع مرتبط با تروریسم، داعش، تحریم‌ها و... را دراماتیزه کرده بود، نگاه سیاسی قابل توجهی داشت و در قالب داستان

دارد، میز بین‌الملل دارد که به شکل هفتگی روی آنتن می‌رود و در آن، درباره وقایع روز جهان که بسیاری از آن‌ها سیاسی است، صحبت می‌شود. طبعاً در طراحی این بخش، دغدغه‌ها و ایده‌های مهدی خانعلی‌زاده سردبیر برنامه که خود به عنوان سازنده برنامه «سیاست خارجی» شبکه ۳ نیز شناخته می‌شود، بی‌تأثیر نیست. کارشناسی این میز را نیز در برنامه «صبحانه ایرانی»، الهام عابدینی بر عهده دارد که حضور در برنامه «سیاست خارجی» را در کارنامه دارد. و فوراً طنز سیاسی در این دوره که بالاتر ذکر آن آمد، به برنامه‌های صبحگاهی نیز کشیده است. در حالی که تا مدت‌ها پیش یکی از معدود بخش‌های طنز در برنامه‌های صبحگاهی تلویزیون، مربوط به اجرای استندآپ‌های اجتماعی عبدالرضا «سلام صبح بخیر» شبکه ۳ بود، حال به نظر می‌رسد یکی از معدود طنزهای صبحگاهی سیمیا، بخش میز طنز برنامه «صبحانه ایرانی» باشد که با حضور حمید علیزاده جلوی دوربین می‌رود که بسیاری از سوزها و شوخی‌های آن به شکل مستقیم با دنیای سیاست در داخل و خارج از ایران مرتبط است.

سیاستی‌های سریالی

در ماه‌های اخیر که شمار سریال‌های خارجی پخش شده در تلویزیون بالا رفته است، کمتر سریال خارجی را می‌توان یافت که روی آنتن برود و مایه‌های سیاسی نداشته باشد. شبکه ۴ سیمیا که در این زمینه پیش‌تاز است، در ماه‌های اخیر مجموعه‌های مختلفی را پخش کرده که از آن جمله می‌توان به «قاتل غیرمحمول» محصول ۲۰۲۱ سوئد درباره چگونگی فرار قاتل نخست‌وزیر «پالمه» از چنگ قانون، «بلندترین صدا» محصول ۲۰۱۹ آمریکا درباره تأسیس شبکه جمهوری خواه و تندروی فاکس نیوز، «تشکیلات زیرزمینی» محصول ۲۰۱۶ آمریکا درباره نژادپرستی در این کشور و... اشاره کرد. شبکه‌های دیگر سیمیا نیز آثاری مانند «هفت ثانیه» محصول ۲۰۱۸ آمریکا درباره نژادپرستی پلیس در آمریکا در شبکه‌های یک و تماشا، «اختلاس ۱۹۹۲» محصول ۲۰۲۰ هند درباره فساد مالی در این کشور و... اشاره کرد. ناگفته پیداست وجه مشترک این آثار که با نگاهی به موضوع آن‌ها بدیهی است، مضمون سیاسی آن‌هاست. این در حالی است که سریال‌های دیگری نیز روی آنتن شبکه‌های سیمیا رفته که مضامین سیاسی کم‌رنگ‌تری دارد و لابلای قصه، به بعضی اتفاقات سیاسی در کشورهای مختلف می‌پردازد.

توقف انتقال

اخبار به شبکه

خبر از نخستین

سیاست‌های تحولی

سازمان صداوسیما

در دوره ریاست پیمان

جبلی، تحول در عرصه

خبر بود که با تغییر

معاونت سیاسی این

سازمان شروع شد و

در مدت زمانی حدوداً

۵ ماهه، با کاهش

تدریجی بخش‌های

خبری شبکه‌های

سیمیا، ادغام مراکز

عمده خبری رسانه

ملی و حذف بعضی

از بخش‌های خبری

تلویزیون ادامه

یافت. اواخر سال

۱۴۰۰ قرار بود در

سال ۱۴۰۱ نیز این

روند تداوم داشته

باشد تا در نهایت

بخش‌های خبری

از شبکه‌های

معاونت سیمیا

حذف و همگی

به شبکه خبر

معاونت سیاسی

منتقل شود، اما این

روند از همان اوایل

سال ۱۴۰۱ متوقف

شد

